

Obsah

1. Úvod	5
2. Zásady klasifikace povrchových tvarů Země	
Definice typů reliéfu	7
3. Planeta Země, její složení a stavba	13
3.1 <i>Země ve vesmíru</i>	13
3.2 <i>Tvar a stavba Země</i>	14
3.3 <i>Složení Země</i>	18
3.3.1 Celková charakteristika	18
3.3.2 Zemské jádro	18
3.3.3 Zemský plášť	18
3.3.4 Zemská kůra	22
3.4 <i>Izostáze</i>	25
4. Globální geotektonické hypotézy jako základ teorií vývoje reliéfu Země	26
4.1 <i>Úvod</i>	26
4.2 <i>Hlavní globální geotektonické hypotézy</i>	26
4.2.1 Hypotézy předpokládající změny objemu Země	26
4.2.2 Hypotézy vysvětlující horizontální pohyb pevnin, kontinentální drift	27
4.2.3 Hypotézy předpokládající neměnnou pozici pevnin	28
4.2.4 Hypotéza nové globální tektoniky	29
5. Zemská kůra jako základ typů reliéfu a procesy v ní probíhající	34
5.1 <i>Úvod</i>	34
5.2 <i>Složení zemské kůry</i>	36
5.2.1 Celkové údaje	36
5.2.2 Mocnost a složení pevninské kůry	39
5.2.3 Vztahy mezi mocností zemské kůry a reliéfem	43
5.2.4 Mocnost a složení oceánské kůry	44
5.3 <i>Energetické zdroje procesů v zemské kůře</i>	49
5.3.1 Druhy energie	49
5.4 <i>Kontinenty a oceány jako základní megamorfostruktury zemské kůry</i>	50
6. Typy reliéfu dna oceánů a moří	52
6.1 <i>Celková charakteristika podmořských typů reliéfu</i>	52
6.2 <i>Typy reliéfu pevninského šelfu</i>	55
6.2.1 Celková charakteristika	55
6.2.2 Stavba šelfu a procesy na něm působící	55
6.2.3 Klasifikace reliéfu šelfu	58
6.2.4 Ostrovní šelf	58
6.2.5 Okrajové plošiny	58
6.2.6 Ekonomický význam šelfu	59

6.3	<i>Typy reliéfu pevninského svahu</i>	61
6.3.1	Celková charakteristika	61
6.3.2	Geneze pevninského svahu	63
6.4	<i>Typy reliéfu pevninského úpatí</i>	65
6.4.1	Celková charakteristika	65
6.4.2	Podmořská údolí a kaňony	66
6.5	<i>Přechodné jednotky</i>	68
6.5.1	Celková charakteristika	68
6.5.2	Reliéf vnitřních a okrajových moří	69
6.5.3	Typy reliéfu okrajových oceánských příkopů	70
6.5.4	Typy reliéfu ostrovních oblouků	71
6.5.5	Typy okrajů kontinentů	72
6.5.5.1	Atlantský typ	73
6.5.5.2	Pacifický typ	75
6.6	<i>Typy reliéfu oceánských pánví</i>	76
6.6.1	Celková charakteristika	76
6.6.2	Klasifikace typů reliéfu	76
6.6.2.1	Hlubokomořské roviny	76
6.6.2.2	Podmořské hory	77
6.6.2.3	Hlubokomořské plošiny	80
6.6.2.4	Středoocéánské hřbety	81
6.6.2.5	Brázdy na zlomových pásmech	86
6.7	<i>Činitelé utvářející reliéf oceánského dna</i>	86
7.	Typy reliéfu pevnin	88
7.1	<i>Celková charakteristika</i>	88
7.2	<i>Základní megamorfostruktury pevnin</i>	88
7.2.1	Štít	88
7.2.2	Platforma	89
7.2.3	Přechodné morfostruktury platforem	92
7.2.4	Epiplatformní orogenetické oblasti	92
7.2.5	Geosynklinální zvrásněné systémy	94
7.2.6	Vulkanické megamorfostruktury	97
7.3	<i>Dědičnost morfostruktur</i>	98
7.4	<i>Hlavní epochy tvorby pevnin a jejich reliéfu</i>	98
7.5	<i>Koncepce polygeneze reliéfu pevnin</i>	99
7.6	<i>Vzájemné vztahy v systému struktura – proces – čas při vývoji typů reliéfu</i>	100
7.7	<i>Hlavní typy reliéfu pevnin</i>	101
7.7.1	Akumulační nížiny okrajových a mezihorských sníženin	101
7.7.1.1	Pobřežní nížiny	101
7.7.1.2	Jezerní nížiny	122
7.7.1.3	Deltové nížiny	125
7.7.1.4	Piedmontové nížiny	130
7.7.1.5	Říční nížiny	139
7.7.1.6	Glaciální nížiny	147
7.7.1.7	Eolické nížiny	153
7.7.2	Erozně denudační a strukturní roviny	157
7.7.2.1	Zarovnané povrchy na štítech a fundamentu platforem	157
7.7.2.1.1	Parovina	157
7.7.2.1.2	Pediplén	159
7.7.2.1.3	Etchplén	163

7.7.2.1.4	Kryoplén	164
7.7.2.1.5	Klimatická diferenciacie zarovnaných povrchů	166
7.7.2.2	Zarovnané povrchy na platformním pokryvu	169
7.7.2.3	Zarovnané povrchy v epigeosynklinálních zónách	169
7.7.2.4	Strukturní roviny tabulí	170
7.7.2.4.1	Celková charakteristika	170
7.7.2.4.2	Sedimentární tabule na pokryvu platformem	171
7.7.2.4.3	Vulkanické tabule	178
7.7.2.5	Abrazní terasy a plošiny platformem, epigeosynklinálních zón a vulkanických oblastí	186
7.7.3	Klenby a pánve aktivizovaných štítů a platformem	186
7.7.3.1	Klenby	186
7.7.3.1.1	Celková charakteristika	186
7.7.3.1.2	Klenby s jádrem z krystalinických hornin	187
7.7.3.1.3	Klenby bez jádra z krystalinických hornin	191
7.7.3.1.4	Solné klenby	192
7.7.3.1.5	Exfoliační klenby	195
7.7.3.2	Pánve	200
7.7.4	Pohoří epiplatformních orogenetických zón	204
7.7.4.1	Jednoduchá vrásová pohoří	204
7.7.4.2	Složitá vrásová pohoří	207
7.7.4.3	Kerná pohoří	210
7.7.5	Pohoří epigeosynklinálních zón	227
7.7.5.1	Vrásová pohoří	227
7.7.5.1.1	Jednoduchá vrásová pohoří	227
7.7.5.1.2	Složitá vrásová pohoří	233
7.7.5.2	Příkrovová pohoří	233
7.7.5.3	Vrásno-zlomová pohoří	244
7.7.6	Vulkanická pohoří epiplatformních a epigeosynklinálních orogenetických zón	251
7.7.7	Komplexní pohoří epiplatformních a epigeosynklinálních orogenetických zón	263
8. Závěr	288
Vybraná literatura	289
Rejstřík	301